

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र
बी. ए. भाग २ सत्र ३ (८०:२० स्वरूपाचा अभ्यासक्रम)
ऑक्टोबर/नोव्हेंबर २०२६

आपण दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्रामध्ये प्रवेश घेतल्याबद्दल आपले स्वागत. शैक्षणिक वर्ष २०२६ – २०२७ मध्ये बी. ए. भाग २ सत्र ३ साठी पुनर्प्रवेशित झालेल्या विद्यार्थ्यांकरिता ८० : २० च्या स्वरूपानुसारचे स्वाध्याय प्रश्न सोबत देत आहोत. सदरचे स्वाध्याय खाली दिलेल्या नियमावलीप्रमाणे पूर्ण करून आपल्या अभ्यास केंद्राकडे जमा करणे आवश्यक आहे.

नियम :

1. स्वाध्याय लिहिण्याकरिता आखीव कागद / A4 size paper वापरावा.
2. स्वाध्याय उत्तरपत्रिकेच्या मुखपृष्ठावर आपण प्रवेश घेतलेल्या अभ्यासक्रमाचे नाव, वर्ष, तुमचा परीक्षेचा बैठक क्रमांक, नोंदणीप्रमाणे नाव, पत्ता (कायमस्वरूपी), विषय, PRN व मोबाईल नंबर (कायमस्वरूपी) लिहिणे आवश्यक आहे. (मुख्यपृष्ठ / Cover Page यासोबत दिलेले आहे ते Download करून वापरावे)
3. विद्यार्थ्याने जर स्वाध्याय जमा केले असतील पण तो त्या संबंधित विषयामध्ये अनुत्तीर्ण झाला असेल तर त्याला फ्रेश स्वाध्याय जमा करता येणार नाही तो लेखी परीक्षेला पुन्हा बसू शकतो. स्वाध्यायाचे पूर्वीचेच गुण विचारात घेतले जातील.
4. एकदा स्वाध्यायांचे मूल्यांकन झाल्यानंतर त्यांचे पूर्णमुल्यांकन व श्रेणीसुधार केले जाणार नाही. त्याची फोटोकॉपी मिळणार नाही.
5. विद्यार्थ्यांनी आपल्या स्वाध्याय उत्तरपत्रिका हॉलतिकीट प्राप्त झालेनंतर तातडीने आपण निवडलेल्या अभ्यास केंद्राशी संपर्क साधून आपल्या अभ्यासकेंद्रावर जमा कराव्यात.
6. जे विद्यार्थी दिलेल्या वेळेत स्वाध्याय जमा करतील त्याच विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जातील. जे विद्यार्थी स्वाध्याय जमा करणार नाहीत अशा विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जाणार नाहीत. त्यास दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार राहणार नाही.

विशेष सूचना

- दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्राच्या सर्व मान्यताप्राप्त अभ्यासकेंद्रावर संपर्क सत्राचे आयोजन केले जाते. तरी विद्यार्थ्यांनी वेळोवेळी अभ्यास केंद्र समन्वयक यांच्याशी संपर्क साधून संपर्क सत्र, परीक्षा वेळापत्रक, हॉलतिकीट, निकाल इत्यादी

बाबत माहिती घ्यावी. तसेच वेळोवेळी विद्यापीठ संकेतस्थळाला भेट देवून अद्ययावत माहिती जाणून घ्यावी.

- आपण निवडलेल्या विषयाप्रमाणे स्वयंअध्ययन साहित्य घेणे, आपल्या पाठयक्रमाचा अभ्यासक्रम (Syllabus) प्राप्त करून घेणे व त्याप्रमाणे अध्ययन करणेची जबाबदारी विद्यार्थ्यांची आहे.
- आपल्या रजिस्ट्रेशन फॉर्मवर असलेल्या अभ्यासकेंद्रामध्येच स्वाध्याय जमा करावयाचे आहेत जर दुसऱ्या अभ्यासकेंद्रावर स्वाध्याय जमा केले तर स्वाध्यायाचे गुण आपल्या गुणपत्रिकेवर येणार नाहीत व त्यासाठी दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार असणार नाही याची विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.

स्वाध्याय उत्तर पत्रिकेचे मुखपृष्ठ (Cover Page)

अभ्यासक्रमाचे नांव :

(बी.ए./बी.कॉम. भाग 1 एम.ए./एम कॉम भाग 1 व 2)

सत्र :

(पहिले/दूसरे/तिसरे/चौथे/पाचवे/सहावे)

विषय :

परीक्षा बैठक क्रमांक

1. अभ्यास केंद्राचे नाव

2. विद्यार्थ्याचे पूर्ण नाव

3. पूर्ण पत्ता :

.....

..... पिन कोड नं.

4. मोबाईल क्रमांक : लॅण्डलाईन क्रमांक :

5. अभ्यासक्रमाचे नाव : सत्र

6. पेपरचे नाव :

7. पेपर क्रमांक :

8. सबजेक्ट कोड :

9. परीक्षा बैठक क्रमांक

(ज्या परीक्षेसाठी स्वाध्याय जमा करत आहे)

10. पी.आर.एन. :

11. स्वाध्याय जमा करण्याचा दिनांक :

12. विद्यार्थ्याची स्वाक्षरी :

(फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता)

मिळालेले गुण :

परीक्षकांची स्वाक्षरी :

B.A Part - II Sem. – III Assignment Questions (80:20 Pattern Syllabus)
October/November 2026 Examination

बी. ए. भाग — २ सत्र — ३ स्वाध्याय प्रश्न (८०:२० स्वरूपाचा अभ्यासक्रम)
ऑक्टोबर/नोव्हेंबर २०२६ परीक्षा

बी. ए. भाग २ करीता प्रवेशित झालेल्या सर्व विषयाच्या विद्यार्थ्यांनी आपल्या स्पेशल विषयाच्या स्वाध्यायाबरोबर

इंग्रजी आवश्यक (English Compulsory) पेपरचे स्वाध्याय जमा करणे अनिवार्य आहे.

B.A Part II Sem III Ability Enhancement Course (AEC-C)
English for Communication – III English (Compulsory)

1) Types of Resume.

OR

2) Write a complaint letter against irregular Water supply in your area. Imagine the essential information for the same.

B.A Part II Marathi Sem. III Major III निवडक मराठी कथा

1) कथेची संकल्पना व स्वरूप स्पष्ट करा.

किंवा

2) गंगाधर गाडगीळ यांच्या 'कडू आणि गोड' या कथेतील आशयसूत्रे स्पष्ट करा.

B.A Part II Marathi Sem. III Major IV समकालीन मराठी कविता

1) कविता म्हणजे काय? ते सांगून कवितेचे स्वरूप व गुणविशेष सांगा.

किंवा

2) वीरधवल परब यांच्या 'अवतीभवती किती प्रश्न असतात' व 'आठवडी बाजाराच्या दिवशी हल्ली' या कवितांचे रसग्रहण करा.

B.A Part II Marathi Sem. III IKS (Major) भारतीय लेखनविद्या

1) भारतीय ज्ञानव्यवस्था ही संकल्पना स्पष्ट करा.

किंवा

2) मध्ययुगीन भारतातील लिपिंचा परियच करून द्या.

B.A Part II Marathi Sem. III VSC I समाजमाध्यमे आणि भाषिक कौशल्य

1) भाषा आणि समाजमाध्यमे यांचा परस्पर संबंध स्पष्ट करा.

किंवा

2) समाजमाध्यमावरील मजकूर लेखनाविषयीचे स्वरूप थोडक्यात स्पष्ट करा.

B.A Part II Marathi Sem. III Minor Mandatory वाङ्मय प्रकाराचा अभ्यास :

अनुभवकथन : कथा सागेश्वर अभयारण्याची — धों. म. मोहिते

1) मराठीतील अनुभवकथनपर लेखनाची परंपरा थोडक्यात विशद करा.

OR

2) 'कथा सागेश्वर अभयारण्याची' मधील कथानक थोडक्यात स्पष्ट करा.

B.A Part II Hindi Sem. III MM आधुनिक गद्य साहित्य — I

1) दूध का दाम कहानी की कथावस्तु लिखिए।

OR

2) लालू कब लौटेगी कहानी का लालू का चरित्र चित्रण करें।

B.A Part II Hindi Sem. III MM मध्यकालीन एवं आधुनिक हिंदी काव्य

1) संत नामदेव का परिचय लिखिए।

किंवा

2) "वह अनजान आदमी" कविता का भावार्थ लिखिए।

B.A Part II Hindi Sem. III IKS हिंदी साहित्य भक्ती परंपरा : गुरु महिमा

1) गुरु का महत्व स्पष्ट करें।

किंवा

2) गुरु की विशेषता लिखिए।

B.A Part II Hindi Sem. III VSC Paper III वाचन कौशल्य

1) वाचन कौशल की विधियों का विवेचन कर दीजिए।

किंवा

2) वाचन कौशल के गुण दोष लिखिए ।

B.A Part II Hindi Sem. III SEC Paper III अनुवाद सिद्धांत और स्वरूप

1) अनुवाद का अर्थ स्वरूप लिखिए।

किंवा

2) अनुवाद के प्रकार लिखिए।

B.A Part II Hindi Sem. III Minor Paper III व्यवहारिक हिंदी और कविताएँ

1) देशप्रेम कविता का परिचय लिखिए।

किंवा

2) अशोक वाजपेयी का परिचय लिखिए।

B.A Part II English Sem. III Introduction to English Literature (One Act Play) and
Language (Speech Mechanism) – III

1) Define Air-Stream Mechanism and its types.

OR

2) Write short notes on the following:

Role of the American Dream in 'The Sandbox'

The Relationship between Mummy and Daddy in 'The Sandbox'

B.A Part II English Sem. III Indian English Literature: Indian English Poetry and Drama

1) Indian English Drama. Discuss.

OR

2) Write Short Notes on the following.

20

1) The epilogue of Dharamvir Bharati's play *Andha Yug*.

2) Gandhari's Maternal Grief and Psychological Turmoil

B.A Part II English Sem. III IKS : Introduction to Indian Poetics

1) Discuss the significance of Rasa theory in Indian performing arts.

OR

2) Discuss 'Veera Rasa' in the light of Draupadi Swayamvara.

B.A Part II English Sem. III VSC-I English for Employability

1) Types of Editorials.

2) Write Blogs on the following topics:

1) Yoga for mental health

2) Use of AI in Education

B.A Part II English Sem. III DSC Minor English for Competitive Examinations III

1) Write an essay on the topic 'Global Warming'.

OR

2) Write a complaint letter against your 'Digital Arrest' to the Cyber Cell, Crime Branch, 1st floor, Police Superintendent Office, Kasaba Bawada, Kolhapur. Imagine the essential information for the same.

B.A Part II History Sem. III Major-III Making of Modern Maharashtra (1848-1960)

1) राजर्षी शाहू महाराज यांच्या समाज सुधारणेतील योगदानाचे वर्णन करा.

किंवा

2) महाराष्ट्र राज्य निर्मितीमागील घटनाक्रमांचे वर्णन करा.

1) Describe the contribution of Rajarshi Shahu Maharaj in reform movement.

OR

2) Describe the events related to formation of Maharashtra State.

B.A Part II History Sem. III Major-IV History of Modern India (1857-1920)

- 1) राजा राममोहन रॉय आणि ब्राम्हो समाजाचे कार्य स्पष्ट करा.

किंवा

- 2) स्वातंत्र्य चळवळीत मवाळवादींच्या कार्याचे वर्णन करा.

- 1) Explain the work of Raja Rammohan Roy and Bramho Samaj.

OR

- 2) Describe the rise of Moderates during freedom movement.
-

B.A Part II History Sem. III IKS (Specific) Maratha Folk Art

- 1) 'गोंधळ' या लोककलेचे समाजातील महत्त्व स्पष्ट करा.

किंवा

- 2) 'पोवाडा' या लोककलेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

- 1) Explain the importance of Gondhal folk art in the society.

OR

- 2) Explain the characteristics of Powada folk art.
-

B.A Part II History Sem. III VSC-I Introduction to Museology

- 1) संग्रहालयांचे प्रकार आणि कार्ये स्पष्ट करा.

किंवा

- 2) समकालीन भारतातील संग्रहालय चळवळीचे वर्णन करा.

- 1) Explain the types and functions of Museums.

OR

- 2) Describe the Museum Movement in contemporary India.
-

B.A Part II History Sem. III Minor-III Great Reformers of India

- 1) स्वामी दयानंद सरस्वती आणि आर्य समाजाचे कार्य स्पष्ट करा.

किंवा

- 2) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे विचार व कार्य स्पष्ट करा.

- 1) Describe the work of Swami Dayanand Saraswati and Arya Samaj.

OR

- 2) Explain the thoughts and work of Dr. Babasaheb Ambedkar.
-

B.A Part II History Sem. III Open Elective (OE-III): Incredible India

- 1) तज महलकी वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

किंवा

- 2) पुरी येथील रथ यात्रेचे वर्णन करा.

- 1) Explain the characteristics of Taj Mahal.

OR

- 2) Describe the Rathayatra of Puri.
-

B.A Part II History Sem. III Skill Enhancement Course (SEC III): Tourism and Cultural Heritage

- 1) स्वातंत्र्य चळवळीशी संबंधित पर्यटन स्थळांचे वर्णन करा.

किंवा

- 2) सांस्कृतिक वारसाचे पर्यटनातील महत्त्व स्पष्ट करा.

- 1) Describe the tourist places related to freedom movement.

OR

- 2) Explain the importance of Cultural Heritage in Tourism.
-

B.A Part II Political Science Sem. III Major Mandatory (MM) Maharashtra Government

- 1) विधान सभेची रचना, अधिकार आणि कार्ये स्पष्ट करा

किंवा

- 2) मुख्यमंत्र्यांच्या भूमिकेवर चर्चा करा

- 1) Explain the Vidhan Sabha- Composition, Powers and Functions

OR

- 2) Discuss the Role of Chief Ministers
-

B.A Part II Political Science Sem. III Major Mandatory (MM) 2 Indian Political Thinkers-I

- 1) कौटिल्याच्या राजा आणि त्याच्या प्रशासनाविषयी दृष्टिकोनावर चर्चा करा.

किंवा

- 2) महात्मा फुले यांचे बळीराजा संकल्पनेविषयी विचार स्पष्ट करा

- 1) Discuss the Kautilya's views on the king and his administration.

OR

- 2) Explain Mahatma Phule's thoughts on the Concept of Balirajya
-

B.A Part II Political Science Sem. III IKS History of Indian Democracy

1) भारतीय लोकशाहीच्या इतिहासावर चर्चा करा

किंवा

2) संसदीय लोकशाहीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

1) Discuss the History of Indian Democracy

2) Explain the Features of Parliamentary Democracy

B.A Part II Political Science Sem. III Minor: Public Administration

1) लोकप्रशासनाचे अर्थ, स्वरूप आणि महत्व स्पष्ट करा.

किंवा

2) संघटनांचा अर्थ आणि आधार स्पष्ट करा.

1) Meaning, Nature and Importance of Public Administration.

OR

2) Explain the Meaning and Basis of Organizations

B.A Part II Political Science Sem. III VSC- Election Management

1) भारतातील निवडणूक प्रक्रिया स्पष्ट करा.

किंवा

2) भारतातील राजकीय पक्षांमधील निवडणूक व्यवस्थापनावर चर्चा करा.

1) Explain the Election Process in India.

OR

2) Discuss the Election Management in Political Parties India.

B.A Part II Sociology Sem. III MM Social Problems in India

1) सामाजिक समस्यांचे स्वरूप स्पष्ट करा.

किंवा

2) सांप्रदायिकतेचा अर्थ आणि त्यातील पर्याय स्पष्ट करा.

1) Explain Nature of Social problems

2) Explain Meaning and Causes of Communalism.

B.A Part II Sociology Sem. III MM Social Movements in India

1) सामाजिक चळवळींचा अर्थ आणि वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

किंवा

2) दलितांच्या समस्यांची चर्चा करा.

1) Define the Meaning and Characteristics of Social Movements

OR

2) Discuss the Dalit Problems in India?

B.A Part II Sociology Sem. III Minor Changing Nature of Indian Society

1) बदलत्या आदिम समुदायाबाबत चर्चा करा.

किंवा

2) राष्ट्रीय एकात्मता संकल्पना आणि अडथळे विश्लेषण करा.

1) Discuss the Changing Nature of Tribal Community.

OR

2) Analysis the National Integration concept and its obstacles.

B.A Part II Sociology Sem. III VSC – I Community Development I

1) सामुदायिक विकासाच्या ऐतिहासिक उत्क्रांतीचे स्पष्टीकरण द्या.

किंवा

2) सरकारी धोरणांचे प्रकार विशद करा.

1) Explain the historical evolution of community development

OR

2) Elucidate the types of government policies.

B.A Part II Sociology Sem. III IKS (Specific) Jalsa and Social Change

1) 'जलसा'चा अर्थ आणि स्वरूप स्पष्ट करा.

किंवा

2) आंबेडकरी जलसा आणि त्याची कार्ये स्पष्ट करा .

1) Explain the Jalasa Meaning and Nature.

OR

2) Ambedkari Jalsa and its works explain.

B.A Part II Sociology : Sociology Of Everyday Life I

- 1) दैनंदिन जीवनाच्या अर्थाचे विश्लेषण; दैनंदिन जीवनाचा अभ्यास का करावा ?
किंवा
 - 2) 'द लुकिंग ग्लास सेल्फ' (The Looking Glass Self) — व्यक्ती आणि समाज यांच्यातील संबंधांची चर्चा करा.
 - 1) Analysis the Everyday Life Meaning; Why Study Everyday Life?
OR
 - 2) Discuss the The Looking Glass Self; Relation between Individual and Society.
-

B.A Part II Sociology : Application of Social Audit

- 1) नागरी प्रशासनातील सामाजिक लेखापरीक्षणे या बाबत सविस्तर चर्चा करा .
किंवा
 - 2) सामाजिक लेखापरीक्षणामध्ये शिक्षण आणि आरोग्य या बाबत सविस्तर चर्चा करा
 - 1) Discuss in detail the subject of social audits in civic administration.
OR
 - 2) Discuss in detail the aspects of education and health within the context of social auditing.
-

B.A Part II Economics Sem. III Major-III Macro Economics I (Paper III)

- 1) राष्ट्रीय उत्पन्नाचा अर्थ व राष्ट्रीय उत्पन्न मापनाची विविध पद्धती सविस्तर स्पष्ट करा.
किंवा
 - 2) केन्सचा रोजगार सिद्धांत सविस्तर स्पष्ट करा.
 - 1) Explain in detail the meaning of national income and various methods of measuring national income.
OR
 - 2) Explain Keynes's employment theory in detail.
-

B.A Part II Economics Sem. III Major- IV Money and Banking (Paper IV)

- 1) रिझर्व्ह बँकेचे कार्य स्पष्ट करा.
किंवा
 - 2) बँक खात्यांचे प्रकार आणि त्यांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा
-

1) Explain the function of Reserve Bank.

OR

2) Explain the types of bank accounts and their features.

B.A Part II Economics Sem. III Minor Principles of Co-operation

1) सहकाराचा अर्थ आणि सहकाराची गरज स्पष्ट करा.

किंवा

2) सहकार क्षेत्रामध्ये निबंधकाची भूमिका स्पष्ट करा

1) Explain the meaning of cooperation and the need for co-operation.

OR

2) Explain the role of the Registrar in the cooperative sector.

B.A Part II Economics Sem. III VSC Agricultural Marketing

1) कृषी विपणनाचा अर्थ, आणि व्याप्ती स्पष्ट करा.

किंवा

2) नियंत्रित बाजारपेठेचे फायदे, आणि दोष स्पष्ट करा

1) Explain the meaning and scope of agricultural marketing.

OR

2) Explain the advantages and disadvantages of a regulated market

B.A Part II Economics Sem. III IKS Ancient Indian Economic Thoughts

1) प्राचीन अर्थव्यवस्थेचे स्वरूप आणि रचना स्पष्ट करा.

किंवा

2) भारतीय कर प्रणाली स्पष्ट करा.

1) Explain the nature and structure of ancient economy

OR

2) Explain the Indian tax system

B.A Part II Education Sem. III Major Mandatory (MM) Psychological Foundation of Education

1) मानसशास्त्र आणि शिक्षण यातील संबंध स्पष्ट करा.

किंवा

2) अध्ययनाचा अर्थ आणि स्वरूप स्पष्ट करा.

1) Describe the relation between psychology and Education

OR

2) Explain the meaning and nature of learning

B.A Part II Education Sem. III Major Mandatory (MM) Teaching Learning Process

1) प्रभावी अध्यापनाची अर्थ व स्वरूप स्पष्ट करा.

किंवा

2) शैक्षणिक महत्त्व यावर मांडणी करा.

1) Define the characteristics of effective teaching.

OR

2) Write a note on Educational significance of attitude

B.A Part II Education Sem. III Minor Educational Psychology

1) विकासाची क्षेत्रे वर्णन करा.

किंवा

2) अध्ययनावर परिणाम करणारे घटक वर्णन करा.

1) Define the areas of Development.

OR

2) Define the factors affecting on learning.

B.A Part II Sem. III OE – III Education and Citizenship (Part II)

1) नागरी मूल्यांचे स्वरूप वर्णन करा.

किंवा

2) लोकशाही नागरिकत्वाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

1) Explain the nature of Civic Values

OR

2) Explain the Features of Democratic Citizenship.

B.A Part II Education Sem. III SEC – III ICT in Education

- 1) ICT चे शिक्षणातील महत्व वर्णन करा.

किंवा

- 2) e-document वर माहिती लिहा.

- 1) State the importance of ICT in education.

OR

- 2) Write a note on e-document
-

B.A Part II Education Sem. III VSC III Early Childhood Care and Education – Part I

- 1) ECCE मधील Indian Council for Child welfare ची कार्ये सांगा

किंवा

- 2) अंगणवाडी एक शैक्षणिक कार्यक्रम म्हणून वर्णन करा.

- 1) Define the functions of Indian Council for Child welfare in ECCE

OR

- 2) Define the functions 'Anganwadi' as early Education Programme.
-

B.A Part II Education Sem. III IKS (Specific) Indian Knowledge System and Education

- 1) प्राचीन विद्यापीठांवर थोडक्यात माहिती लिहा.

किंवा

- 2) वेदांत चे शैक्षणिक पडसाद /योगदान वर्णन करा.

- 1) Write a brief note on Ancient universities.

OR

- 2) Elaborate the educational implication of Vedatas.
-

B.A Part II Philosophy Sem. III MM Ethics - (Indian)

- 1) नीतिशास्त्राचे प्रकार स्पष्ट करा.

किंवा

- 2) कर्म सिद्धांताचे स्वरूप स्पष्ट करा.

- 1) Explain the kinds of Ethics.

OR

- 2) Explain the theory of karma.
-

B.A Part II Philosophy Sem. III MM Social and Political Philosophy

- 1) सामाजिक तत्त्वज्ञानाचे स्वरूप आणि व्याप्ती स्पष्ट करा.

किंवा

- 2) सामाजिक तत्त्वज्ञानाचे स्वरूप आणि व्याप्ती स्पष्ट करा.

- 1) Explain the nature and scope of Social Philosophy.

OR

- 2) Explain the nature of Sarvodaya.
-

B.A Part II Philosophy Sem. III VSC – I Philosophical Counselling

- 1) तात्त्विक समुपदेशनाच्या पद्धती आणि पाच टप्पे स्पष्ट करा.

किंवा

- 2) श्रीकृष्ण आणि अर्जुन यांच्यातील संवाद स्पष्ट करा.

- 1) Explain the methods of philosophical counselling and its five stages.

OR

- 2) Explain the dialogue of Shri krishna and Arjun.
-

B.A Part II Philosophy Sem. III SEC Development of Philosophical Communication Skill.

- 1) तत्त्वज्ञानात्मक संभाषण कौशल्याचे स्वरूप स्पष्ट करा.

किंवा

- 2) सांक्रैटिसची संवाद पद्धती स्पष्ट करा.

- 1) Explain the nature of Philosophical communication skill.

OR

- 2) Explain the Socratic dialogue method.
-

B.A Part II Philosophy Sem. III Philosophy in Ved and Upanishad

- 1) वेदांचे प्रकार स्पष्ट करा.

किंवा

- 2) पुरुषार्थ सिध्दांत स्पष्ट करा.

- 1) Explain the types of vedas.

OR

- 2) Explain the theory of Purusharth.
-

B.A Part II Philosophy Philosophy of Saint part -I

- 1) संत बसवेश्वरांचा कायक सिध्दांत स्पष्ट करा.

किंवा

- 2) संत मीराबाई यांच्या प्रेम भक्तीचे स्वरूप स्पष्ट करा.

- 1) Explain the Saint Basveshwa's theory of Kayak.

OR

- 2) Explain the nature of love and devotion of Saint Mirabai.
-

B.A Part II Ardhamagadhi : Chhappannay Gahao छपनय गहाओ

- 1) महाराष्ट्री प्राकृत भाषेची व साहित्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. तसेच मुक्तक काव्य या प्रकाराची संकल्पना सांगून त्यातील प्रमुख ग्रंथांचा (गाथासप्तशती, वज्जालगं इ.) सविस्तर आढावा घ्या.

किंवा

- 2) 'छप्पणय-गहाओ' (Chhappannaya-gahao) या ग्रंथाचा परिचय देऊन, त्यातील गाथांमधून व्यक्त होणारे मानवी जीवनमूल्ये, स्त्रीजीवनाचे चित्रण व नैतिक विचार यांचे चिकित्सक विश्लेषण करा.
-

B.A Part II Ardhamagadhi : Karpurmanjari कर्पूरमंजरी

- 1) प्राकृत सट्टक साहित्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. कर्पूरमंजरी सट्टकाच्या संदर्भात भाषा, शैली व कथानक यांचा सविस्तर आढावा घ्या.

किंवा

- 2) कर्पूरमंजरी नाटकातील प्रमुख पात्रांचे (राजा, कर्पूरमंजरी, विभ्रमलेखा) विश्लेषण करून त्यातील प्रेम, ऋतुवर्णन व नाट्यवैशिष्ट्ये यांचे चिकित्सक विवेचन करा.
-

B.A Part II Ardhamagadhi : Gathasaptshati गाथासप्तशती

- 1) गाथासप्तशती मधील लोकांची आर्थिक स्थितीचे वर्णन करा.

किंवा

- 2) गाथासप्तशती मधील विविध नयिकांचे थोडक्यात वर्णन करा.
-

B.A Part II Ardhamagadhi : Dhatutpatti धातुत्पत्ती

1) धातूची संकल्पना स्पष्ट करून धातूची नैसर्गिक व कृत्रिम उत्पत्ती यांचे सविस्तर वर्णन करा.

किंवा

2) धातूचे गुण व दोष यांचे स्पष्टीकरण करून धातूकरण (Metallurgical) प्रक्रियेतील विविध पद्धतींचा सविस्तर आढावा घ्या.

. Centre for Distance and Online Education, Shivaji University, Kolhapur

B.A Part .II (Semester-III) – Oct/Nov 2026

MAJOR Urdu Afasna . Paper.III

Assignment Questions

.....

سوال نمبر 1: درجہ ذیل میں سے کوئی دو پر نوٹ لکھئے:

- (1) پریم چند کی ادبی خدمات کا جائزہ لیتے ہوئے ان کا افسانہ "جج اکبر" کا خلاصہ تحریر کیجیے۔
- (2) علی عباس حسینی کی ادبی خدمات کا جائزہ لیتے ہوئے اس نا افسانہ "نور و نار" کا خلاصہ تحریر کیجیے۔
- (3) راجندر سنگھ بیدی کی افسانہ نگاری اور ان کی ادبی خدمات کا جائزہ پیش کیجیے۔
- (4) کرشن چندر کی ادبی خدمات پیش کرتے ہوئے ان کا افسانہ "صرف ایک آنہ" کا تنقیدی جائزہ پیش کیجیے۔

.....

. Centre for Distance and Online Education, Shivaji University, Kolhapur

B.A Part II (Semester-III) – oct/nov 2026

MAJOR Urdu Shaeri. Paper.IV

Assignment Questions

سوال نمبر ۱: درجہ ذیل میں سے کوئی دو پر نوٹ لکھئے:

(1 نظم "برق کلیسا" کا خلاصہ لکھئے۔)

(2 . نظم "آدمی نامہ" کا خلاصہ لکھئے۔

((3 نظیر اکبر آبادی کا تعارف اور ان کی شاعری پر تفصیلی نوٹ لکھئے۔

(4 صنعت تشبیہ کی تعریف مع مثال پر تفصیلی نوٹ لکھئے۔

(5 اکبر الہ آبادی کا تعارف اور ان کی شاعری۔۔ پر تفصیلی نوٹ لکھئے۔

. Centre for Distance and Online Education, Shivaji University, Kolhapur

B.A Part II (Semester-III) – oct/nov 2026

Urdu VSC Column Nigari . Paper.I

Assignment Questions

سوال نمبر ۱: درجہ ذیل میں سے کوئی دو پر نوٹ لکھئے:

۱) کالم نگاری کی تعریف، اقسام اور اہمیت و افادیت بیان کیجیے۔

۲) کالم نگاری کے آغاز و ارتقاء پر بحث کرتے ہوئے کالم نویسی کے مسائل بیان کیجیے۔

۳) اردو ادب کالم نگاری پر بحث کرتے ہوئے اردو ادب کے کوئی دو کالم نگاروں کا تفصیلی جائزہ پیش کیجیے۔

۴) شوکت تھانوی کی کالم نگاری پر تفصیلی نوٹ لکھئے۔

. Centre for Distance and Online Education, Shivaji University, Kolhapur

B.A Part II (Semester-III) – oct/nov 2026

Urdu IKS Urdu Shairi mein Hindutani Tahzeeb . Paper.I

Assignment Questions

سوال نمبر ۱: درجہ ذیل میں سے کوئی دو پر نوٹ لکھئے:

۱) قلی قطب شاہ کی فن شخصیت بتاتے ہوئے نظم "بسنٹ" کا تنقیدی جائزہ پیش کیجیے۔

۲) نظیر اکبر آبادی کی فن اور شخصیت تحریر کرتے ہوئے نظم "ہولی" میں ہندوستانی تہذیب کی عکاسی پر سیر حاصل تبصرہ کیجیے۔

۳) نظیر اکبر آبادی کی نظم نگاری کا جائزہ لیتے ہوئے نظم "برسات" میں ہندوستانی تہذیب کی عکاسی بیان کیجیے۔

۴) قلی قطب شاہ کا سوانحی خاکہ پر تفصیلی نوٹ لکھئے۔